

**REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

Klasa: 310-05/15-02/128
Urbroj: 371-01/15-04
Zagreb, 28. rujna 2015.

Na temelju članka 52. stavka 1. Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (Tekst značajan za EGP) (SL L 91, 27.3.2014.), Hrvatska energetska regulatorna agencija je na 20. sjednici Upravnog vijeća održanoj 25. i 28. rujna 2015. donijela

ODLUKU

1. Odobrava se Zahtjev za odgodu početka primjene Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (Tekst značajan za EGP) (SL L 91, 27.3.2014.) do 1. listopada 2016. energetskog subjekta PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88/a, Zagreb.
2. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Energetski subjekt PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88/a, Zagreb (dalje: PLINACRO d.o.o.) dostavio je Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji (dalje: HERA) Zahtjev za odgodu početka primjene Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (Tekst značajan za EGP) (SL L 91, 27.3.2014.) do 1. listopada 2016. (dalje: Zahtjev) uz dopise klasa: PL-15/1969, urbroj: UP/122-15-1, od 22. svibnja 2015. i klasa: PL-15/1969, urbroj: UP-15-3, od 1. srpnja 2015.

Uredba Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (Tekst značajan za EGP) (SL L 91, 27.3.2014.) (dalje: Uredba) uspostavlja mrežna pravila kojima se propisuju pravila za uravnoteženje, uključujući i

pravila u vezi s mrežom o postupcima nominacije, naknadama za odstupanje, postupcima namire povezanim s dnevnim naknadama za odstupanje i operativnom uravnoteženju među mrežama operatora transportnih sustava. Nadalje, Uredba je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama Europske unije.

Uredba je objavljena 27. ožujka 2014., stupila je na snagu 16. travnja 2014., a treba se početi primjenjivati 1. listopada 2015., pri čemu je središnji obveznik primjene Uredbe operator transportnog sustava.

Dodatno, Uredba omogućava korištenje mjera prilagođenih nedovoljno razvijenim tržištima plina ili odgodu primjene Uredbe na određeni rok, putem dva propisana mehanizma.

Sukladno člancima 45. i 46. Uredbe operator transportnog sustava može primijeniti Uredbu uz primjenu privremenih mjera propisanih u poglavlju X. Uredbe (dalje: Privremene mjere). Pri tome se provedba Privremenih mjera uvjetuje izradom odgovarajućeg izvješća o razlozima i načinu korištenja Privremenih mjera, a koje je odobrilo nacionalno regulatorno tijelo. Predviđeno ukidanje Privremenih mjera je najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu Uredbe, odnosno do 16. travnja 2019. Prvo izvješće o razlozima i načinu korištenja Privremenih mjera, operator transportnog sustava je trebao nacionalnom regulatornom tijelu predati u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Uredbe tj. do 16. listopada 2014., a naknadna izvješća, kojima se ono po potrebi ažurira, predavati jednom godišnje.

Kao druga mogućnost, sukladno članku 52. Uredbe, nacionalno regulatorno tijelo može operatoru transportnog sustava, na temelju njegove opravdane molbe, dozvoliti da uskladi svoje poslovanje s odredbama Uredbe u roku od dvadeset i četiri mjeseca od 1. listopada 2014., dakle do 1. listopada 2016., ako on ne primjenjuje niti jednu Privremenu mjeru. Ako nacionalno regulatorno tijelo koristi tu mogućnost, Uredba se neće primjenjivati u zoni uravnoteženja tog operatora transportnog sustava za vrijeme trajanja prijelaznog razdoblja koje je u svojoj odluci odredilo nacionalno regulatorno tijelo i u opsegu koji je ono odredilo. Nacionalno regulatorno tijelo treba donijeti i objaviti utemeljenu odluku u roku od tri mjeseca od primitka takvog zahtjeva. O takvoj odluci treba bez odlaganja obavijestiti Agenciju za suradnju europskih regulatora (dalje: ACER) i Europsku Komisiju (dalje: Komisija).

HERA je dopisom klasa: 310-05/14-02/215. urbroj: 371-06/14-01, od 25. kolovoza 2014. od PLINACRO d.o.o. zatražila očitovanje o planiranom načinu primjene Uredbe, a vezano za popunjavanje upitnika *Questionnaire for early implementation of the Balancing Network Code* dostavljenog od ACER-a i Europske mreže operatora transportnih sustava za plin (dalje: ENTSOG). PLINACRO d.o.o. je e-mailom od 6. svibnja 2014. dostavio očitovanje u kojem je navedeno da PLINACRO d.o.o. ne planira koristiti Privremene mjere, nego planira zatražiti od HERA-e odobrenje zahtjeva za odgodu početka primjene Uredbe do 1. listopada 2016.

U svom Zahtjevu PLINACRO d.o.o. rekapitulira razvoj modela uravnoteženja transportnog sustava u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 1. siječnja 2014. do dana podnošenja Zahtjeva. Također, u Zahtjevu se opisuje dio važećeg zakonskog okvira i pojedine uloge sudionika na tržištu plina, vezano za uravnoteženje transportnog sustava u Republici Hrvatskoj. Osim toga, u Zahtjevu se opisuje dio odredbi Uredbe, te se navodi da su primjenom novog načina modela uravnoteženja djelomično zadovoljeni zahtjevi Uredbe, no uzimajući u obzir trenutne prilike na tržištu plina, PLINACRO d.o.o., kao operator transportnog sustava, smatra da ih nije moguće primijeniti u cijelosti u propisanom roku. Nadalje, PLINACRO d.o.o. u Zahtjevu navodi da ne planira primjenjivati dnevne obveze sukladno Poglavlju VI. Uredbe, da ne planira pružati usluge fleksibilnosti operativne akumulacije sukladno Poglavlju IX. Uredbe te da nije potrebno primjenjivati Privremene mjere sukladno Poglavlju X. Uredbe. Konačno, PLINACRO d.o.o. u Zahtjevu navodi da smatra opravdanim produljenje roka za puni početak primjene Uredbe do 1.

listopada 2016., s obzirom da je za potpuno usklađenje potrebna suradnja svih uključenih strana u djelokrugu njihovih odgovornosti te da je potrebno usklađivanje svih općih akata.

Nastavno na dostavljeni Zahtjev, HERA se očitovala u smislu rekapitulacije zakonskog okvira te provedenih koraka u uspostavi radnog tima za implementaciju Uredbe u Republici Hrvatskoj (dalje: Radni tim) u čijem radu sudjeluju predstavnici PLINACRO d.o.o. kao operatora transportnog sustava, Hrvatskog operatora tržišta energije d.o.o., Ulica grada Vukovara 284, Zagreb, kao operatora tržišta plina i HERA-e kao nacionalnog energetskog regulatora. U skladu sa svim navedenim, te vezano za Zahtjev, HERA je pozvala PLINACRO d.o.o. da, kao središnje tijelo provedbe obveza iz Uredbe, te kao podnositelj Zahtjeva, Zahtjev dopuni pregledom svih obveza propisanih Uredbom, radi jednoznačnog utvrđivanja statusa trenutne usklađenosti modela uravnoteženja plinskog sustava u Republici Hrvatskoj s pojedinom obvezom iz Uredbe, subjekta koji temeljem Uredbe provodi pojedinu obvezu iz Uredbe i predviđenog roka provedbe obveze (ako se za pojedinu obvezu implementacija planira prije krajnjeg roka primjene Uredbe iz Zahtjeva). Pri tome je naglašena potreba da, koliko je to moguće i opravdano, usklađivanje pojedinih obveza iz Uredbe treba planirati i ranije od zahtijevanog krajnjeg roka za primjenu Uredbe.

Pregled obveza propisanih Uredbom je razmatran na sastancima Radnog tima, gdje je utvrđena potreba za dodatnim analizama i usuglašavanjima. PLINACRO d.o.o. je 22. rujna 2015. HERA-i dostavio dopunjeni i usuglašeni pregled obveza propisanih Uredbom.

Nakon analize Zahtjeva zaključeno je da isti zadovoljava formalne zahtjeve propisane člankom 52. Uredbe, prvenstveno u smislu da je dostavljen od energetskog subjekta PLINACRO d.o.o. koji je operator transportnog sustava, te da se odnosi na odgodu usklađenja poslovanja podnositelja u roku od dvadeset i četiri mjeseca od 1. listopada 2014. – dakle do 1. listopada 2016. Osim toga, za opravdanost Zahtjeva zadovoljen je i preduvjet da operator transportnog sustava ne primjenjuje Privremene mjere.

Također, opravdanim se ocjenjuje i tvrdnja podnositelja Zahtjeva da su primjenom novog modela uravnoteženja (napomena – od 1. siječnja 2014. model uravnoteženja u Republici Hrvatskoj je doživio značajne promjene usmjerene na tržišno vrednovanje odstupanja bilančnih skupina, te nabave energije uravnoteženja) djelomično zadovoljeni zahtjevi Uredbe, no sve zahtjeve nije moguće primijeniti u cijelosti i u propisanom roku (1. listopad 2015.). U tom smislu, opravdanim se ocjenjuje i ocjena da je za potpuno usklađenje potrebna suradnja svih uključenih strana u djelokrugu njihovih odgovornosti, usklađivanje svih općih akata, te prilagodba postojećih ili razvoj novih tehničkih i komercijalnih sustava. U tom smislu, za cjeloviti uvid u nužne korake kod usklađenja s Uredbom iznimno je koristan Pregled obveza propisanih Uredbom dostavljen od podnositelja Zahtjeva te usuglašen s članovima Radnog tima. Na osnovu Pregleda obveza propisanih Uredbom, kao osnovne prepreke za primjenu Uredbe od 1. listopada 2015. te kao dijelovi obveza nastalih iz Uredbe čija će primjena biti najzahtjevnija izdvajaju se: nepostojanje kratkotrajnih standardiziranih proizvoda u smislu članka 7. Uredbe, nepostojanje trgovinske platforme u smislu članka 10. Uredbe, nepostojanje iskustva operatora transportnog sustava u trgovanju energijom za potrebe uravnoteženja sustava, relativno slaba likvidnost tržišta i mali broj trgovaca na veleprodajnom tržištu, te tehnički nedostaci kod operatora distribucijskog sustava za pružanje informacija korisnicima sustava u smislu poglavlja VIII. Uredbe. Kao prednost ističe se razvijena virtualna točka trgovanja (u punoj primjeni od 1. siječnja 2015. na dan unaprijed i unutar dnevnoj osnovi), iskustva s trgovanjem energijom uravnoteženja na dnevnoj razini, te tehnička i stručna opremljenost operatora transportnog sustava i operatora tržišta plina.

Slijedom navedenoga HERA odobrava Zahtjev PLINACRO d.o.o. za odgodu početka primjene Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (Tekst značajan za EGP) (SL L 91, 27.3.2014.) do 1.

listopada 2016., kako je odlučeno u točki 1. izreke ove Odluke uz napomenu da PLINACRO d.o.o. i ostali sudionici u periodu do 1. listopada 2016. trebaju intenzivno i kontinuirano poduzeti aktivnosti na punoj provedbi Uredbe u dijelu svoje nadležnosti, te u dijelu suradnje s drugim sudionicima na tržištu plina. O provedenim aktivnostima i ostvarenim rezultatima PLINACRO d.o.o. treba mjesečno izvještavati HERA-u pisanim putem.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

Predsjednik Upravnog vijeća
Tomislav Jureković
Tomislav Jureković, dipl. ing.